

**PROTOCOL
CONTRA LES AGRESSIONS
SEXISTES
A LES FESTES MAJORS DE
VILASSAR DE DALT**

ÍNDEX

1.	Antecedents.....	3
2.	Context i marc explicatiu	3
3.	Objectius del Protocol	5
4.	Entenent els comportaments sexistes i les agressions sexistes en contextos de festa	5
5.	Protocol d'Actuació	8
5.1.	Prevenició	8
5.2.	Actuació	8
5.3.	Seguiment	10
6.	Annex	12

1. ANTECEDENTS

Des de les regidories de Joventut i Cultura es va considerar convenient l'elaboració d'un Protocol contra les agressions sexuals i el consum d'alcohol en vista de fets que s'han donat en passades Festes Majors. Va ser al gener de 2018, coincidint amb la creació de l'àrea d'Igualtat, que es va crear la Comissió contra les agressions sexistes i el consum d'alcohol a les Festes Majors de Vilassar de Dalt. Aquesta Comissió està formada pels tècnics i tècniques de les regidories de Joventut, Igualtat i Cultura, a més a més de representats de la Policia Local i el Centre d'Atenció Primària.

Fruit d'aquesta iniciativa es va crear una Comissió contra les agressions sexuals i el consum d'alcohol a les Festes Majors. Aquesta Comissió ha dissenyat aquest protocol en base a altres protocols contra agressions sexistes ja existents (Argentona, Esplugues de Llobregat, Montcada i Reixac, Poble Sec i Reus) i en base a aportacions realitzades pels membres de la mateixa Comissió.

Aquest Protocol vol ser una eina útil per evitar la violència masclista i l'abús del consum d'alcohol, així com totes les conseqüències que pot generar a les Festes Majors i a les activitats populars que es celebrin en aquest municipi.

El següent Protocol és el resultat i la implicació de la nostra vila per eliminar qualsevol tipus d'agressió i/o conducta violenta que pugui sorgir en les Festes Majors del nostre municipi i per tant, el que pretén és ser una eina de sensibilització a tota la ciutadania, que pugui donar resposta a situacions de violència, tant masclista com sexual, així com la prevenció de qualsevol tipus de discriminació, que sovint augmenten amb el consum d'alcohol.

2. CONTEXT I MARC EXPLICATIU

- La interrelació entre agressió sexual i context festiu

Els contextos de Festes Majors, espais festius i festes populars acostumen a reunir dos factors que propicien la aparició d'agressions sexuals: la lògica patriarcal i el context pròpiament festiu o d'oci.

Els contextos d'oci i festa suposen una certa informalitat i una possibilitat de consum d'alcohol i drogues que sumat a la lògica patriarcal (el sistema simbòlic que aglutina relacions de poder, jerarquies identitàries, la masculinitat hegemònica, la heteronormativitat, etc.) propicia que apareguin i es permetin les agressions sexistes al context festiu.

Aquesta interrelació de factors actua, d'una banda, legitimant les conductes de les persones agressores i, d'altra, menystenint els possibles sentiments de malestar, protesta o resposta de la persona agredida. Fet que permet que aquestes violències quedin silenciades o minimitzades i que victimitzin reiteradament a la persona que pateix, convertint-la en la "responsable" de l'agressió viscuda.

L'Ajuntament de Vilassar de Dalt programa dues Festes Majors al llarg de l'any: la Festa Major dels Sants Màrtirs al mes d'abril i la Festa Major dels Sants Genís al mes d'agost. Ambdues festes acostumen a incorporar al seu programa d'actes concerts, correfocs, cercaviles, sopars i activitats d'animació familiar, entre d'altres. A Vilassar de Dalt s'han viscut diversos episodis d'agressions; alguns amb denúncia policial i altres sense. I, per altra banda, al municipi es celebren altres festes organitzades per entitats o barris, espais on es poden donar també episodis d'actituds sexistes i agressions sexuals.

- **Qui pot exercir l'agressió sexual?**

Qualsevol persona pot protagonitzar un episodi violent, ja que moltes de les seves manifestacions estan absolutament normalitzades a la nostra societat a causa de la lògica binària i les relacions de gènere. En moltes ocasions la persona que exerceix l'assetjament o agressió forma part del cercle relacional (coneguda o companya). En altres ocasions es tracta de persones externes o desconegudes que coincideixen en el mateix entorn festiu.

- **Qui pot patir una agressió sexual?**

Qualsevol persona podria patir un episodi violent. Tot i que la lògica patriarcal afavoreix que siguin més propenses les dones i les persones amb pràctiques o identitats sexuals no heteronormatives, com transexuals, homosexuals, transgènere o intersexuals.

- **Breu diccionari indispensable**

Agresió sexual: s'utilitza la violència física i l'agressió sexual fent servir el sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.

Assetjament sexual: inclou una sèrie d'agressions que van des de molèsties que impliquen tocaments indesitjats, comentaris sexuals, brometes sexuals, etc. Fins a abusos sexuals que poden ser constitutius de delictes contra la llibertat sexual d'una persona.

Desigualtat de gènere: és la distribució de rols i poders a la nostra societat que atorga un valor superior al gènere masculí en vers l'altre.

Gènere: és una construcció cultural temporal i no universal assignada a cada categoria sexual (home/dona). Són les formes de fer, pensar i sentir que culturalment s'esperen i s'ensenyen a cada persona segons el seu sexe.

Sexe: correspon a un fet biològic determinat per unes característiques físiques (genitals) i fisiològiques (hormonals i cromosòmiques) que es vincula a la diferenciació sexual de l'espècie humana.

Sistema heteropatriarcal: estableix un sistema de relacions socials basat en la desigualtat, transformant la sexualitat biològica en identitat i/o rol social. Defineix les normes de comportament, el que és normal i el que és patològic, i quins són els càstigs socials per a les persones que es surten de la normalitat establerta.

Violència masclista: violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes envers les dones.

Violència sexual: formes de violència que atemptem contra els drets de les dones i persones LGTBIQ.

3. OBJECTIUS DEL PROTOCOL

Objectiu 1: Sensibilitzar la població en general, a les entitats locals col·laboradores de les Festes Majors i, especialment, al col·lectiu de joves respecte a les actituds sexistes, discriminatòries el consum d'alcohol.

Objectiu 2: Articular l'actuació davant de situacions d'agressions sexistes, LGTBIQfòbiques i aquelles situacions relacionades amb el consum d'alcohol.

Objectiu 3: Implicar a tots els agents a través de la corresponsabilitat vers les conductes i comportaments sexistes, discriminatoris i el consum d'alcohol en contextos festius.

Objectiu 4: Generar espais de festa que siguin igualitaris i sense violència.

4. ENTENENT ELS COMPORTAMENTS SEXISTES I LES AGRESSIONS SEXISTES EN CONTEXTOS DE FESTA

- Què s'entén per una agressió sexista?

Les agressions sexistes són qualsevol tipus de manifestació de violència, agressions físiques o psíquiques, de domini i abús de poder que s'exerceixen sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic i/o en relació als cànons estètics.

La majoria de comportaments sexistes que es donen a les festes no són constitutius de delictes. Però això no eximeix que s'actui per a evitar-los i erradicar-los.

Sabem que el límit entre el que es considera un comportament que pot implicar un assetjament en l'àmbit festiu el posa la persona que se sent agredida.

Un assetjament o una agressió és quan alguna persona se sent agredida i no té a veure amb la voluntat de la persona assetjadora, sinó del resultat que provoca. Atemptar contra la dignitat d'una persona ja és constitutiu d'assetjament.

Un assetjament o una agressió és un abús de poder d'una persona sobre una altra. No és un malentès, ni un conflicte. És una vulneració dels drets fonamentals de la persona.

- Cal tenir clar que...

Un assetjament o una agressió no està mai justificada (ni pel consum de drogues, ni per com vesteix la persona, etc.).

Les persones agredides no són "víctimes passives", són supervivents. S'ha d'actuar sempre amb el consentiment de la persona agredida, respectant la seva decisió personal per empoderar-la.

Cadascú té els seus límits. No és legítim qüestionar els límits d'altra persona, ja que aquests són variables segons les experiències viscudes de cada persona.

- Diferents tipus de manifestacions de les agressions

TIPUS D'AGRESSIÓ	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3
Psicològica	<ul style="list-style-type: none"> • Insultar • Anomenar amb adjectius degradants • Escridassar • Ridiculitzar o desautoritzar • Fer burles o bromes sexistes • Menysprear • Fer sentir inferior • Ignorar • Jutjar la vida sexoaffectiva • Manifestar gelosia i sospita • Controlar les relacions amb altres persones • Comentaris ofensius i/o vexatoris cap a les persones LGTBIQ 	<ul style="list-style-type: none"> • Amençar • Fer xantatge • Utilitzar un problema per anar en contra d'aquesta persona (malaltia, discapacitat, etc.) • Exigir obediència • Fer comentaris sobre la seva aparença per rebaixar l'autoestima 	<ul style="list-style-type: none"> • Amençar de mort • Amençar amb el suïcidi amb la finalitat de control
Física	<ul style="list-style-type: none"> • Envair l'espai personal • Parlar a prop de forma intimidadora • Tocaments no sexuals indesitjats • Fer empentes 	<ul style="list-style-type: none"> • Immobilitzar • Arraconar • Aïllar • Agafar amb força • Escopir • Estirar cabells • Pessigar • Retenir • Assetjar o perseguir 	<ul style="list-style-type: none"> • Fer cops de puny • Fer cops de peu • Mossegar • Agafar pel coll • Tancar en un espai • Cremar • Tallar
Sexual	<ul style="list-style-type: none"> • Bavejar • Mirades no desitjades • Comentaris sexuals no desitjats 	<ul style="list-style-type: none"> • Assetjament per opció sexual • Imposar pràctiques sexuals no segures 	<ul style="list-style-type: none"> • Tocaments sexuals no desitjats • Violació • Exhibicionisme • Forçar pràctiques sexuals no desitjades • Difondre fotos o vídeos sexuals sense consentiment
Ambiental	<ul style="list-style-type: none"> • Tractar les dones com un objecte sexual • Ús de llenguatge sexista • Exhibició de símbols sexistes 	<ul style="list-style-type: none"> • Colpejar i llençar objectes 	<ul style="list-style-type: none"> • Maltractar les mascotes de la parella • Trencar objectes estimats de l'altra persona

5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ

5.1. Prevenció

ACCIÓ	TIPUS	AGENTS IMPLICATS
Crear materials de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> Elaborar cartells informatius sobre la campanya per col·locar als espais de la festa Fer difusió del Protocol al web municipal. Fer difusió del Protocol a les xarxes socials municipals amb <i>hashtag</i> propi. Col·locar cartells en equipaments municipals i locals d'entitats, i facilitar-los a aquells col·lectius públics i privats que els sol·licitin. Col·locar pancarta informativa visible a l'escenari. Editar un díptic explicatiu (guia) adreçat a joves. Falques per megafonia. 	<ul style="list-style-type: none"> Entitats i associacions culturals Centres educatius Àrees municipals implicades
Fomentar les activitats formatives	<ul style="list-style-type: none"> Impartir sessió formativa sobre el Protocol a la Comissió de festes i entitats implicades. Presentar el Protocol al servei de Policia Local i al cos de Mossos d'Esquadra. Presentar el Protocol a l'empresa contractada de serveis Preventius. Presentar el Protocol a l'empresa contractada de vigilància i seguretat. Presentar el Protocol als centres educatius. Oferir un taller sobre sexualitat en el marc del Programa d'Activitats Educatives Complementàries. Oferir formació específica als agents preventius. 	<ul style="list-style-type: none"> Entitats i associacions culturals Centres educatius Àrees municipals implicades Empreses contractades per a serveis
Crear estructura de treball	<ul style="list-style-type: none"> Establir un calendari anual de reunions. Aconseguir un telèfon propi. El tècnic d'Igualtat serà la persona interlocutora entre la Comissió del Protocol i l'Ajuntament. 	<ul style="list-style-type: none"> Àrees municipals implicades
Preveure l'organització	<ul style="list-style-type: none"> Identificar els actes, espais i horaris de més risc. No contractar grups o espectacles que transmetin continguts masclistes. Instal·lar una carpa visible com a punt d'informació i atenció dels agents preventius als espais de més risc. Diagnosticar el grau preventiu dels espais (il·luminació, seguretat, senyalització, ús de l'espai, punts de suport, etc). 	<ul style="list-style-type: none"> Àrees municipals implicades

5.2. Actuació

L'Actuació té un doble objectiu:

- Acompanyar o donar suport a la persona o persones que pateixen una agressió.
- Donar una resposta individual i comunitària a l'agressió en el moment que es produeix. Evitar que quedi impune.

Principis generals de l'actuació

Cal identificar les agressions, tant en la seva expressió (nivell i tipus), com la persona o persones que la poden patir.

Crearem un espai de seguretat al voltant de la persona agredida, li oferirem suport i acompanyament, i li explicarem les opcions i respostes que contempla el Protocol.

Quan ens adresem a la persona agressora li explicarem que no s'accepten agressions ni masclistes, ni homofòbiques o transfòbiques a l'espai de festa, i que cal que modifiqui la seva actitud o comportament. Amb caràcter general no identificarem la persona que ha denunciat l'agressió.

Qui són els agents preventius?

Aquesta Xarxa d'Agents Preventius estarà formada per:

- **Punt Lila**: espai referent format per professionals qualificats que actuaran en diferents espais: Un al propi Punt Lila i l'altre, serà itinerant pels espais on es desenvolupa l'activitat d'oci nocturn i voltants. Pretén donar atenció, prevenció i reduir els possibles riscos que es puguin donar durant la nit d'oci, amb una intervenció directa pel que fa al consum responsable d'alcohol i reduir els riscos. El Punt Lila també difondrà que la sexualitat ha de ser respectuosa i lliure, i atendrà qualsevol acció d'agressió sexista o similar. Per això, disposa d'un espai que ofereixi assessorament i informació, i a la vegada un altre espai d'intimitat i confortable per a aquelles persones que ho necessitin.
- **Personal de barra**: poden detectar per ells mateixos o per persones externes un avís per part de la persona que ha estat agredida, gent del seu entorn o altres testimonis.
- **Policia Local**, sempre present a les Festes Majors i realitzant les seves funcions de vigilància i seguretat.
- **Serveis sanitaris**: empresa contractada per l'Ajuntament per preveure qualsevol risc, atendre incidències i urgències i vetllar per la seguretat sanitària dels assistents.

Qui pot denunciar l'agressió?

a) La persona agredida

Es podrà adreçar a:

- Punt Lila, dinamitzat per una entitat/empresa contractada. Es podran identificar amb una armilla.
- Les persones que estan al càrrec de la barra de bar (entitat adjudicatària).
- Policia Local
- Serveis preventius i sanitaris contractats

b) Qualsevol persona que sigui testimoni d'una agressió

Si pertany a la Xarxa d'Agents Preventius, aquests seran els encarregats d'acompanyar la persona agredida i d'actuar.

Si és una persona participant, s'ha de posar en contacte amb qualsevol dels agents preventius.

Si denuncia una persona testimoni dels fets, sempre ens adreçarem en primer lloc a la persona agredida per donar-li suport, preguntar-li si vol denunciar els fets i explicar-li l'existència del protocol i les possibilitats que té al seu abast.

En cas que es tracti d'una agressió lleu (nivell 1) es respectarà la decisió de la persona agredida d'activar o no el Protocol.

En casos greus i molt greus (nivells 2 i 3) s'activarà el protocol d'actuació, sempre en coordinació amb els agents preventius.

Actuació davant les agressions

ORDRE	PAS	DESCRIPCIÓ
1	AVÍS	Es comunica a la persona agressora que està protagonitzant una agressió i que la persona agredida se sent incòmoda i violentada. Se li fa saber que si no atura aquesta actitud, serà expulsada de l'espai festiu
2	AÏLLAMENT	Si la persona agressora no atura l'assetjament, els agents preventius (Punt Lila i Policia Local) faran de "mur" entre la persona agredida i la persona agressora.
3	EXPULSIÓ	En cas de persistència de l'actuació de la persona agressora se l'expulsarà de l'espai festiu. Els agents preventius s'encarregaren d'expulsar la persona agressora. En funció de l'agressió i de la resposta de la persona agressora s'avisarà els òrgans competents en la matèria, demanant l'intervenció directa de la Policia Local.
4	REBUIG COMUNITARI	Quan s'ha efectuat l'expulsió, es recordarà per megafonia amb una falca específica, que no es toleren discriminacions sexistes ni cap tipus de violència masclista o homòfoba a les festes.

Com acompanyar a una persona agredida?

Les persones de la Xarxa d'Agents Preventius realitzaran l'acompanyament seguint de manera coordinada el Circuit d'abordatge de les violències masclistes.

Després d'una agressió oferirem el nostre acompanyament a la persona agredida i tindrem en consideració la tipologia i intensitat de l'agressió, així com la resposta i actitud de la persona agressora.

Si la persona agredida necessita suport mèdic, policial o emocional en situacions de Primer Nivell / Atenció urgent se l'acompanyarà als cossos de seguretat o al Centre d'Atenció Primària que estigui obert (Vilassar de Mar festius / nits o Vilassar de Dalt 8-20 h) (Annex 1 - 2).

En agressions de segon Nivell / No urgent si la persona agredida està d'acord en ser atesa mèdica o emocionalment s'activarà el circuit bé a través dels cossos de seguretat , de l'interlocutor de la comissió o se li facilitarà els telèfons de contacte de la Treballadora Social de l'EAP o dels Serveis Socials de l'ajuntament a la persona agredida (Annex 1 - 2).

Dins d'aquest propi circuit, també es pot activar el circuit intern, que l'activa l'Equip d'Atenció Primària, un cop ha arribat la demanda (Annex 3).

5.3. Seguiment

El seguiment d'aquest Protocol es realitzarà amb el següent calendari:

MES	DESCRIPCIÓ
Abril	Implementació del Protocol a la Festa Major dels Sants Màrtirs
Maig	El Punt Lila envia el seu informe valoratiu al portaveu de la Comissió
Juny	Reunió de la Comissió del Protocol per a valorar l'informe del Punt Lila, analitzar dades i realitzar propostes de millora per a la següent edició de la festa
Agost	Implementació del Protocol a la Festa Major dels Sants Genís
Setembre	El Punt Lila envia el seu informe valoratiu al portaveu de la Comissió
Octubre	Reunió de la Comissió del Protocol per a valorar l'informe del Punt Lila, analitzar dades i realitzar propostes de millora per a les festes majors de l'any següent

La Comissió del Protocol tindrà present en el seu seguiment el grau d'assoliment dels següents objectius i indicadors generals:

NÚM.	OBJECTIU	INDICADORS
1	Augmentar la sensibilització	Número i tipus de materials de difusió Resultat de l'enquestes de sensibilització Número i participants a les accions formatives

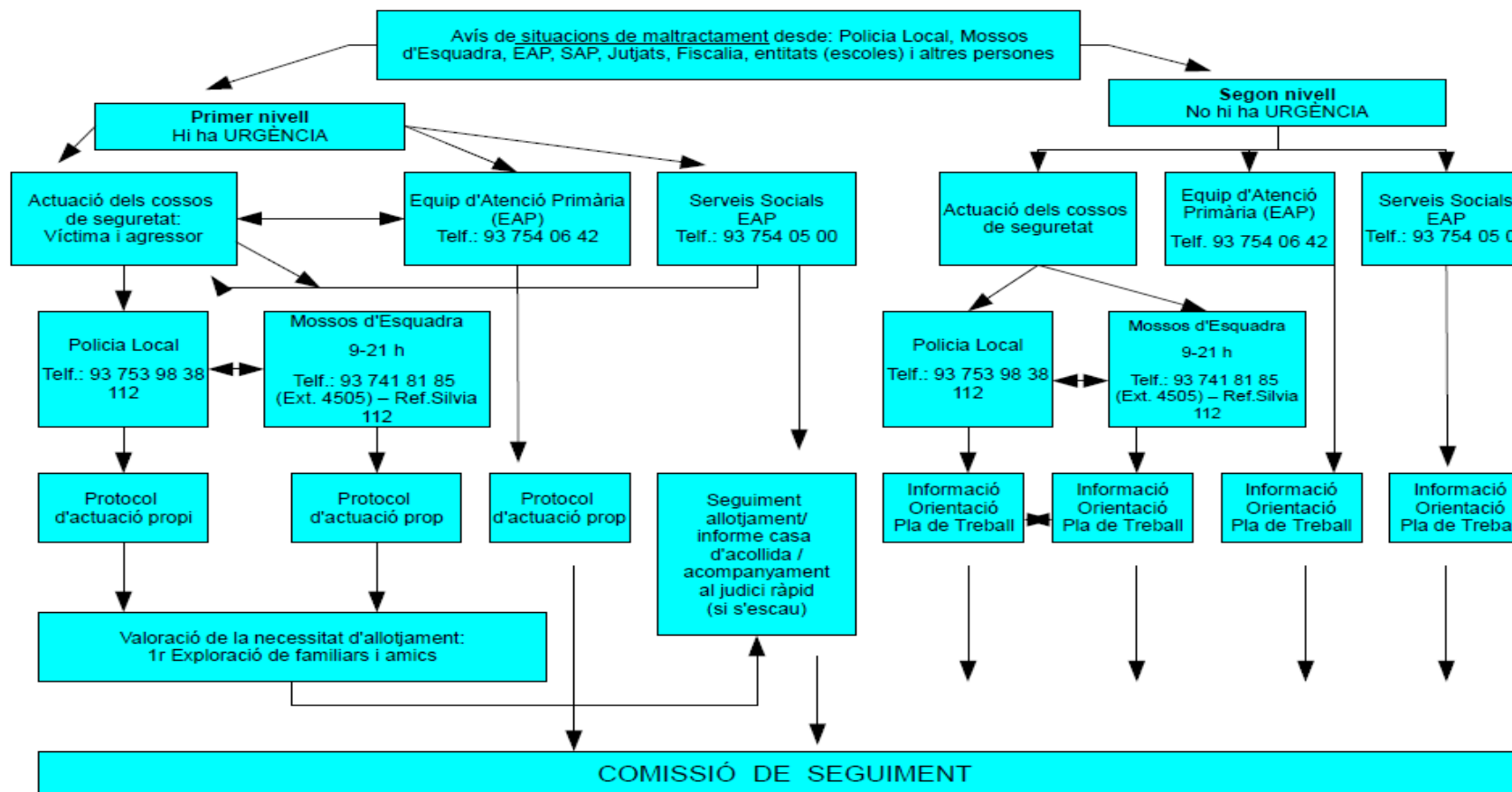

2	Reduir el número d'incidències	Número i tipus d'incidències al Punt d'Atenció Contínuada Número i tipus d'incidències a la Policia Local Número i tipus d'incidències als Serveis preventius
3	Augmentar la implicació ciutadana	Número d'atencions al Punt Lila Número d'accions d'implicació ciutadana

6. ANNEXOS

Annex 6.1. En situació de Primer Nivell / Atenció urgent se l'acompanyarà als cossos de seguretat o al Centre d'Atenció Primària de Vilassar de Mar (festius / nits).

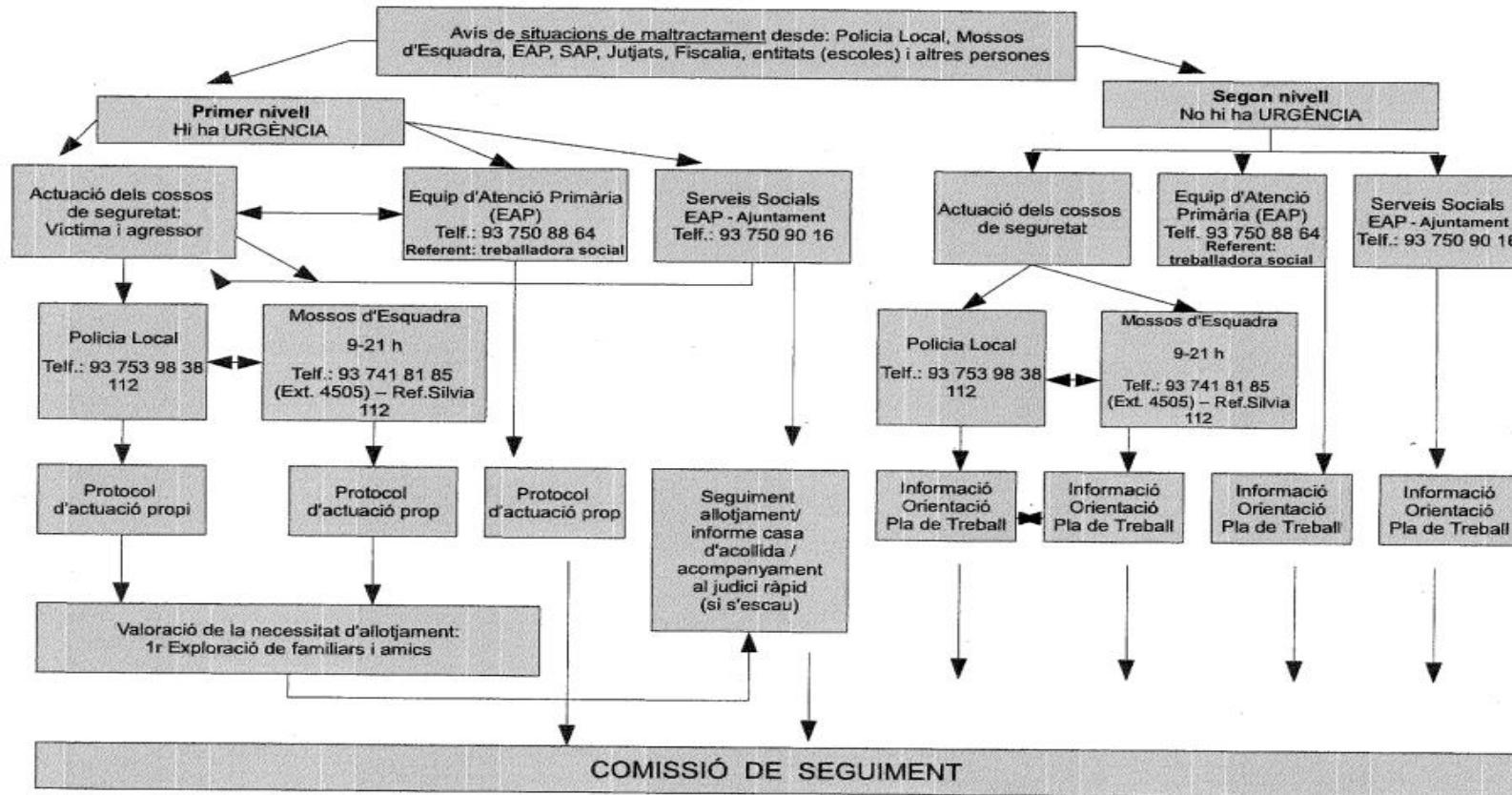
Figura 1: Circuit d'atenció a la persona víctima de maltractament a Vilassar de Mar

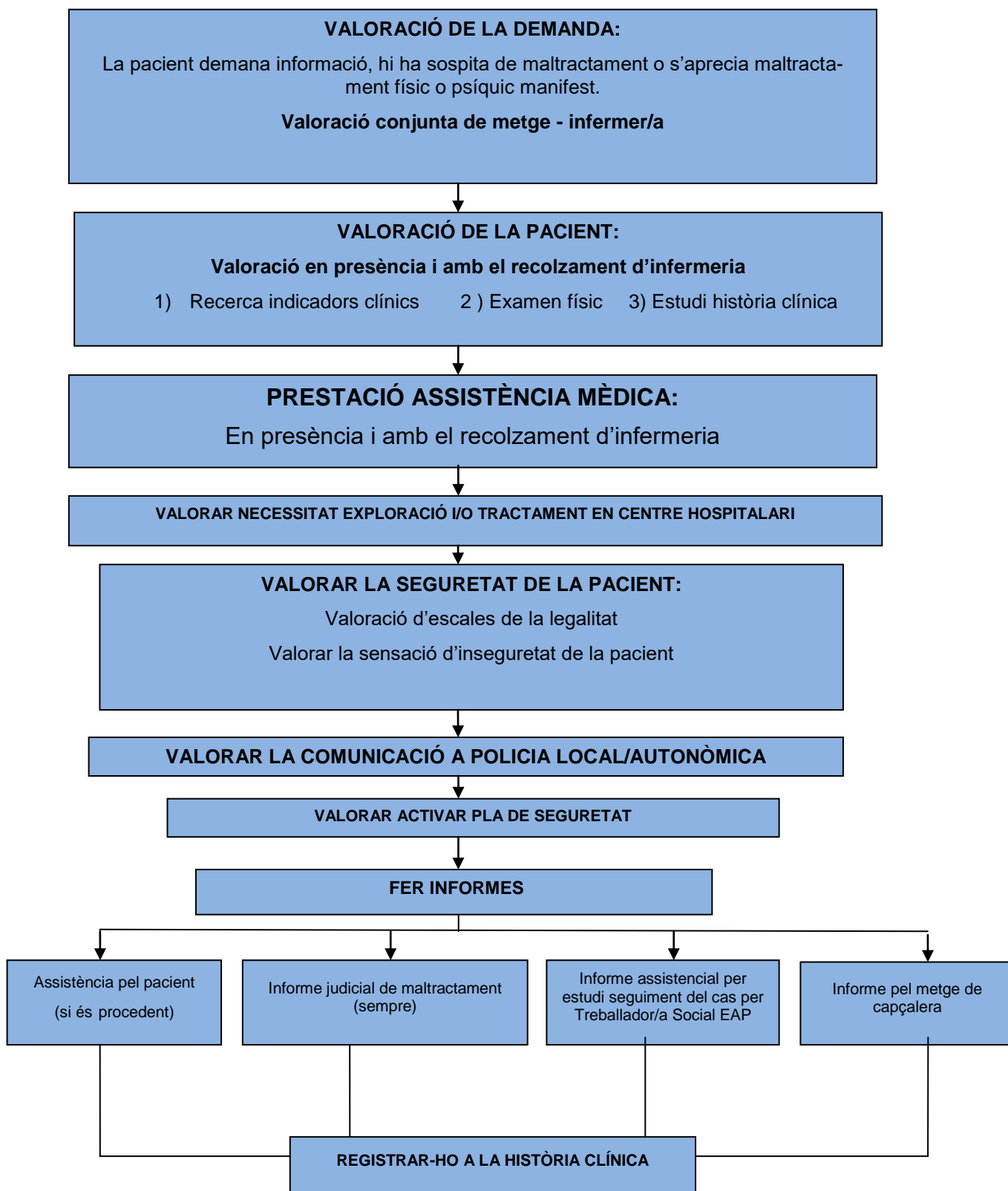
Annex 6.2. En situació de Primer Nivell / Atenció urgent se l'acompanyarà als cossos de seguretat o al Centre d'Atenció Primària de Vilassar de Dalt amb horari 8 a 20 hores.

Figura 1: Circuit d'atenció a la persona víctima de maltractament a Vilassar de Dalt

Annex 6.3.

CIRCUIT INTERN MALTRACTAMENT EAP VILASSAR DE DALT

Annex 6.4. Telèfons

Policia Local Vilassar de Dalt	93 753 98 38
Mossos d'Esquadra Premià de Mar	937 41 81 85
Línea d'atenció contra la violència masclista	900 120 120
Emergències	112
CAP Vilassar de Dalt (horari de 8h a 20h)	937 508 864
CAP Vilassar de Mar (urgències)	937 540 642
Serveis Socials Vilassar de Dalt	937 509 016